

सर्वजनिक धोरणाच्या अभ्यासाचे विविध दृष्टिकोन :-

- गट दृष्टिकोन (Group Approach)
- वाढ दृष्टिकोन (Increment Approach)
- विवेकवादी दृष्टिकोन (Rational Choice Approach)
- धोरण जाळे दृष्टिकोन (Policy networks Approach)

गट दृष्टिकोन (Group Approach) :-

- 1) धोरणनिश्चिती आणि धोरण अंमलबजावणीत गटांची भूमिका
- 2) शासनाच्या निर्णयप्रक्रियेवरील गटांचा प्रभाव
- 3) औपचारिक प्रक्रियांपेक्षा प्रत्यक्ष वर्तनाचा अभ्यास
- 4) औपचारिक प्रक्रीयांपासुन भिन्न

गट दृष्टिकोन (Group Approach) - कार्यवाही

- गटांमधील आंतरिक संबंध

- गटसंघर्षातील समतोल

- राजकीय कृतीचा विचार

वाढ दृष्टीकोन :-

- 1) लोकप्रशासनाचे सार्वजनिक धोरण निर्मितीत महत्व
- 2) संसुचनाचा अभाव दूर करणे
- 3) अस्तित्वात आहे त्याच धोरणात सुधारणा करणे

कार्यवाही :-

- 1) धोरण हे निरंतर असते
- 2) धोरणातील कठिनता दुर करणे महत्वपूर्ण
- 3) धोरणाची माहीती मिळते
- 4) राजकीयदृष्ट्या फायद्याचे

विवेकवादी दृष्टीकोन :-

1) मुल्यांची दखल

2) मूल्येत्तर घटकांचे ही दखल

कार्यवाही:-

- 1) धोरणकर्त्यांना सर्वांगिण माहिती हवी
- 2) धोरणकर्त्यांना पर्यायी धोरण माहिती हवे
- 3) धोरणकर्त्यांना योग्य निवडीची क्षमता असावी
- 4) धोरणकर्त्यांत अंमलबजावणीची क्षमता असावी
- 5) धोरणकर्त्यांत समन्वयाची क्षमता असावी
- 6) धोरणकर्त्यांला पर्यायी परिणामांची माहिती असावी

धोरण जाळे दृष्टिकोन:-

वेबरचा प्रशासकीय दृष्टिकोन

पाश्चिमात्य देशात उगम

- 1) धोरण प्रक्रियेतील गुंतागुंत
- 2) शासनाच्या मक्तेदारीचे खंडन
- 3) विविध कर्त्यांचा सहभाग
- 4) सार्वजनिक व बिगर - सार्वजनिक परस्परावलंबन
- 5) आंतरराष्ट्रीय प्रभाव